

Tractatus sextus

rimetaliter vel intuitiue vel etiā q̄dditatiue. vt qz nescim⁹ hoc de deo qd est / sed qd nō ē. qz cognoscit p̄ ignorantia. vt dicit diffinitō nūc inducta. oportet ad r̄cordiā dictoz sanctoroz / n̄ris vti distinctōibz / que r̄onabiliter ab vtriqz p̄nt admitti. ¶ Una distinctio iā posita ē de noticia mediata r̄ imediata. Altera si milit̄ inducta ē de noticia intuitiua q̄ ratioā biliter apparebit / si r̄sideremus r̄sequētiā istas r̄ silēs nō valere. Hec res ē intellecta. h̄ec res est. hec res ē imaginata. ergo ē. hec res ē intuitiue visa p̄ suā speciez. ergo ē. sicut nec ista. hec est res cognita a deo intuitiue p̄ suā eētā. ergo ista res ē. demonstrata re q̄ ē solū possibilis / nec fuit nec erit. Tercia distinctio ē de q̄dditatiua cognitōe rei. Cognoscitur itaqz res vno mō fm̄ qd̄ nomis. sic chimera cognoscit / qz scimus qd̄ sicut nomē significat. scz chimera Sc̄do dicit res cognosci quidditatiue / qm̄ scit qz talis res est actu / aut sub quadā generalitate cognoscunt ali que sue p̄prietates r̄ cause. Si nō admittit hoc mēbz distinctōis / vit̄ relinquet aliq̄ cognitio q̄dditatiua de rebz etiā creatis r̄ visibilibz. Tercio modo p̄p̄issime quid ē de re scit. dū ipsa cognoscit p̄ suā causam. primaz r̄ totalē. Sic em̄ intelligit illud phi. Scire ē r̄ p̄ causam cognoscere. r̄ qm̄ illius ē causa r̄. Cognoscimus hic qd̄ ē de⁹ duobz p̄mis modis. Tercius vel ē p̄p̄ius deo soli vl̄ cōi car⁹ beatifice visioni. vbi facie ad facie videt̄ bif̄ sanctū nomen ei⁹. r̄ cantabit̄ in idipsoz. Magnificat aīa mea dñm.

Sequitur tractatus

sextus dragmaticus sup̄ hoc versu. Et misericordia eius a progenie i progenies r̄. Ubi de lamento Marie. p̄ notulas centū.

Prima notula

¶ Misericordia eius a progenie i progenies timentibz eū. ¶ Discipulus Sentio quēadmodū consonat i cārico suo Mariae / patre suo. cui⁹ in vno psalmo est iniriū. Misericordiam r̄ iudiciū cantabo tibi dñe. Timor itaqz venit ex r̄sideratione iudiciū. Quid ē igit̄ i hoc cārico iūgere misericordiam cū timore / nisi misericordiam r̄ iudiciūz pariter cantare? Quid p̄reca misericordiam et timorē deo psallere / nisi exultare cū timore? Sūt in h̄ cārico tenor iusticie / r̄ moll̄ cant⁹

miscdie. Sed questio ē. Si maria inuenerit cantas r̄ p̄ferēs i corde suo cū spūs exultatione / lamentū iusticie. p̄serūm qz dictū ē q̄ i oēs affectionū voces se cātant⁹ marie variabat affect⁹. Sic em̄ leui⁹ induci poterim⁹ nos p̄cōres semp̄ cū letis miscere tristia. de siderare lectulū sponsi. sed timere spelūcaz in ferni. girare p̄ meridiē / sed flecci ad aqlonez. sp̄are d̄ miscdia / sed timere iudiciū. scire r̄p̄ ridendi. r̄ t̄ps̄ flēdi. Si spes eleuat ad p̄sumptionē / dep̄mat timor. sed nō ad dep̄atōem. Resiliat timor ab horrore seueritatis ad placorē benignitatis. Dicat oīs xp̄ian⁹. Impulsus eversus sum vt caderē. p̄pter misericordiā inquitatū meaz. r̄ dñs suscepit me. fm̄ multitudinē miserationū suaz. ¶ Maḡ. Lamentata ē absqz dubitatōe cū multis / tūc apud dei aures mentis sue ploratibz virgo beata. Absit vt imitaret̄ inertia iudeoz. quā sub inducta pabola pueroz i foro lu dentū dānauit xps. cecinim⁹ vobis nec saltastis. lamēra uim⁹ nec plorastis. Iudei si qd̄ (si p̄ allegoriā loq̄mur) neqz xp̄s māducantē cū eis. nec Johem abstinentē i heremo suscepit. sed vtriqz detraxerūt. Sic mente corrupti homines / oīa ad suū trahunt interitū. quēadmodū egris auribz nec carnē placent. nec lamentū. vt i corpalibz nō min⁹ sp̄ualibz cantibz et auribz. ¶ Discipulus. Offert questio duz federim⁹ sup̄ flumina babilonis hui⁹ exiliū. qd̄ eligibili⁹ sit. vel cātare r̄ saltare. vel lamētari r̄ plorare. ¶ Magister. Nōne solutio nē apit nobis q̄ de sedentibz sup̄ flumina babilonis r̄ flentibz subiūgit. In salicibz i medio ei⁹ suspēdim⁹ organa nra. Deinde. Quō cātābim⁹ cāricuz dñi i terra aliena? Legim⁹ xp̄m crebro plorasse r̄ doluisse. exultasse spū semel. Maria semel exultauit i cārico. Iohānes cui⁹ hodie (dū hec scribim⁹) decollationis dies agit / exultauit semel i vtero. Dñi ens Marie animā / doloris gladi⁹ p̄ransijt. Iohes exemplar r̄ p̄cō p̄nic. nō min⁹ opibz q̄ p̄dicatione quōtēs bñ credif̄ lamentasse. Salrat Herodiadis filia cū gaudio. r̄ p̄cū saltatōis sibi dat caput Iohis i disco. Egrediunt̄ (inq̄t Job) de gaudentiis. Egrediunt̄ quasi greges puuli eoz. r̄ infantes eoz exultāt i lūibz. Tenent tympanū r̄ cytharā / r̄ r̄ndent ad sonitū organi. ducūt i bonis dies suos / r̄ i p̄cōto ad inferna descendūt. Et qd̄ eccl̄iastes denūciat audi. Veli⁹ ē ire ad domū luct⁹ q̄ ad domū iuiuij. Et itez. Risū reputaui errorē. r̄ gaudio dixi. Cur frustra deū

peris. ¶ Discipulus. Nolo verēt te allega
 rōes hmoi que suppetūt absq; nūero. d̄ gau
 dio v̄l tristitia stultoz. q̄ dū lerant̄ insaniūt.
 dū tristant̄ furiant̄. Sic colloquū p̄ns d̄ la
 mento sponse dū adhuc peregrinat̄ a spon
 so. postq̄s de canticis et epithalamio satis
 abunde cōfabulari sumus. ¶ Magister. Fi
 at vt vis. 7 vnde vis eorordiamur. Puto q̄ a
 lamento lāguoris sponse querētis sponsum
 in lectulo quietis. s̄ p̄ noctis cognitōis enig
 matice 7 nō inuenientis. Sed neq; p̄ vicōs
 7 plateas civitatis dū anxia circūit̄ 7 discor
 rit. dū adiurat filias Hierusalē civitatis que
 est libera mater nostra p̄ obsecrationes ardē
 tis desiderij. Si inueneritis inquit dilectū
 meū vt annūciatis ei quia amore languedo.
 ¶ Discipulus. Immo p̄ns sentio p̄ferēdū
 de lamento spōse. cui sponsus ob turpitudinē
 suā deformitatēq; dedit libellum repudiij qz
 vetula. s̄. 7 rugis arata. qz deposita a sede sta
 bilitatis et honoris sedet i puluere vanitatis.
 aut vagat̄ egressa post vestigia gregū illoruz
 q̄ ab vnitare gregis sponsi se sepant. aut certe
 famelica. inanis 7 egens effecta. pascere q̄rit
 hedos fedozū desiderioz iuxta tabernacula
 pastorū. q̄ sunt p̄uicula hereticorū istoz. q̄
 v̄bis 7 exemplis ab ouili pastoris vnus qd̄
 vnicū ē se diuidit. nō amici / s̄ ficti sodales
 effecti. Fallo. si nō sponsas tales. vetulas 7
 rugosas. vagas 7 esurie p̄sumptas. norabat
 pulcerrima mulierū. q̄uis genere masculino
 loqueret̄. Nō em̄ ēi amore spūali masculus
 aut femia. Dixit ḡ de spōso. Dispsit supbos
 mente cordis sui. Itaq; sicut te docete didi
 ci pulcritudinē p̄sistere in veritate. vnitare 7
 bonitate. sic optet q̄ ex istorū carētia resultz
 turpitudō. ¶ Magister. Sagaciter aduer
 nisti. vñ ḡo reputas tale incōmodū turpitu
 dinis odiose accidisse sponse. ¶ Discipulus.
 Amiri ex ignorātia sui 7 supbia. quozū qd̄
 libet aut diuortij aut repudiū opat̄. Si igi
 noras te o pulcerrima mulieruz. egredere et
 abi. Ecce de ignorantia Porro de superbia
 Uasti legimus. 7 in cātico Marie d̄ supbis
 audiuimus potentib; 7 diuitib;. nec alicui
 (vt dicunt) egentib;. 7 instruit qz miseri sunt
 7 miserabiles. paupes. ceci 7 nudi. q̄les euo
 mit a se deus. quales disp̄git a mente cordis
 sui sinemō. necnō de sede vitatis deponit si
 ne numero. demū inanes sine pondere boni
 ras ordinisq; dimittit. ¶ Magister. Loqueris
 fm̄ tropologia 7 allegoria q̄ repudiū hmoi
 varijs locis notāt i sc̄pturis maxime p̄pheti

cis i Esaiā. Ezechiele. Hieremia. cū ceteris
 Esaias p̄mo sub typo vinee electe q̄ debuit
 facere ruas et fecit labruscas. postea sub fi
 gura tyri sume cytharā p̄nie. circūi ciuita
 tē ecclie vel celestis patrie p̄ordem / meretric
 obliuioni tradita. i. repudiata. bñ cane 7 fre
 quenta cāticū p̄ petitionē venie. vt memoria
 ni sit p̄ reconciliatiōnē misericōdie. Tale de plo
 rat hieremias. Et egressus est inq̄r a filia sy
 on ois decor eius. ¶ Discipul;. Scio mul
 ta sunt in hāc sniam. que triplicē status spon
 se notāt. Quedā est reconciliāda p̄ abiectio
 nez turpitudinis. vt iste quas loqm̄r igno
 rantes 7 supbe. Quedā exercenda ad nitores
 pulcritudinis. Quedā citius introducenda
 ad fecunditatē generationis. Sic querunt̄
 Afluero virgines. que p̄mo segregant̄ a po
 pulo. dehinc decorant̄ pigmentis varijs i tri
 clinio. demū collocant̄ i thalamo. Sic filij
 israel p̄mo fugiunt ab egyptijs et submerso
 Pharaone p̄ baptisma fluminis aut fluminis
 trāseunt mare rubrū. postea trāseunt p̄ deser
 tū. tādē iordane trāsito comedunt terre pro
 missionis fructū. Hec ē via triū dierū. post
 qd̄ triduū repit̄ Jhs in tēplo celoz i medio
 seniorū sanctorum suoz. Deniq; triplex iste
 status diuisione diuidit̄. incipientiū. p̄ficiē
 tium 7 p̄fectozū. Hūc est questio qd̄ cuilibet
 huic statui sponse sit eligibili;. an exultatio
 vel lamentū. ¶ Magister. Dporet nos adde
 re dictis prioribus / primitus distinctionez
 de lamento. Unū ē in sola ratione. nō redū
 dās passionāliter ad sensualitates. 7 hoc ap
 pellať displicentia vel odiū vel detestatio v̄l
 abominatio. libere elicita p̄ iudiciū rationis
 Sic p̄portionaliter d̄ gaudioz desiderio.
 7 ita generaliter de omni nomie passionē so
 nātē / comperit accipe suo modo. ¶ Lamen
 tum aliud ē / quod orit̄ 7 radicat̄ in sensuali
 rate. aut ortū in ratione derinat̄ et redundat
 ad cor sensuale. nō aliter de ceteris affectib;. quos
 phi solas pp̄rie voluerunt dici passio
 nes que sensum afficiunt 7 quodāmodo af
 figunt. Amplius vero vt modo notabarur
 lamentū vñ ē tempale. hoc ē pro solis tem
 poralib; incōmodis apphensis a ratiōe / sub
 ratione pene afflictive. Aliud spūale / p̄ solis
 malis culpe / apphensum sub ratiōe offen
 se diuine bonitatis et iusticie. Lamentū pe
 ne habēt damnati / nō lamētū culpe vt offen
 sua fuit. aut ē diuine iusticie. qualiter ē i via
 toribus plurimis inuenire. Quib; p̄suppo
 sitis 7 alijs declaratis p̄ doctores quattuor

Tractatus sextus

sibi pntabo theoreumata / aut paradoxaf. i. gliofas 7 vit credibiles ppositōes de lamēto culpe/put ē offensua diuine iusticie Hoc em̄ solū proprie ē laudabile 7 meritoriuū. nec pōt procedere nisi ab electōe libera voluntatis. ¶ Lamentū offense diuine quo mai⁹ intensius q̄ fuerit in sponsa / eo maiores causas in ea spūalcm leticiā. Hoc sentiebat qui confitebatur dño dicens. Scdm multitudinez dolorū meorū in corde meo. psolarōnes tue letificauerunt animā meā. Rursus si simpliciter ad simpliciter / 7 magis ad magis / 7 maxime ad maxime fm regulā phi. regula vero xpi vera ē. q̄ lugentes cōsolant. q̄q̄ tristitia sua vertat i gaudiū. 7 post lamentatiōes 7 fletū (teste Sara iunioze) psolationē infundit. ergo magis lugens magis psolat. et maxime maxime ¶ Lamentū offense tātō magis est in sponsa q̄ fuerit ipsa pfectior i via. Paruit in aia xpi fm portionem inferiorē. In Maria fo 7 in Paulo 7 in silibus fm etiā superioris mentis apices. Un̄ iurabat apl's. q̄ propter fratres iudeos nolētes credere / erat sibi priuus dolor in corde adeo / vt exemplo moy / si peteret anathema esse a xpo pro fratribus quasi deler de libro vite. cui⁹ intelligentiam alibi didicisti. Legis isup exhoratōz apli. Gaudete in dño semp. iterum dico gaudere Ipsum nōne putas qd̄ horrabat obseruaf. ¶ Lamentū offense redundās i sensu alitā tē ipōse. fortitudinē indicat eo maiorē i spōsa ceteris paribus. quo lamentū plus sentit in sensibilibus. Pro cuius intellectu cū silibus / vtilis ē valde distinctio iuncta prioribus. q̄ lamentū q̄q̄ procedit ab obiectis exteriorib; immutabilib; pmo sensus q̄q̄ deforis / vel alterū de his. Deinde trāseunt ad interiores sensus / q̄ radicaliter sunt i corde. 7 i cerebro ppletine. 7 tandē imutat rō inferior vel supior simul cū iferioze. 7 hic ē processus natural' cōioz. Aliqñ vero fit ordo puerfus nō aduersus / q̄ ex actib; rōnis vtriusq; libere diriuant imutatōes ad cor carnale. 7 psequēter ad cerebz. post ad sensus exteriores. vt ad oculos plachrimas. aut ad liguā p clamores. 7 ad man⁹ plosiones. 7 ceteroz mēbroz distēiones aut ptractatōes / mille modis pqlitate passionū rōnis impio Loquit ppositio de h; pcessu scdo. Cui⁹ hec ē probatio / q̄ maioritas effect⁹ attestat maiori fortitudini sue cause Attñ actus actioz q̄ sunt in patiēte disposito. posuit ppositio nra ceteris paribus nō ignorās cōplexiones spon

sehui⁹ / aut illius varias fm dispositōes ad lamentū vel leticiā. ad merū vel ad spem cuz similib; quozū causas expedit eē cognitās a deuoz. quozū noticiā theologi 7 oratores accipiunt a phis 7 medicis. Per rōem quidē a phis. 7 a medicis p experientiā. Qua supre nostz habes de passionib; opusculuz. ¶ Lamentū redundat eo facili⁹ ad cor sensitiuuz sponse / quo fuerit ceteris parib; min⁹ in ipsa de lamento soli⁹ pene. min⁹ quoz de reliqs passionib; sensitiuis / rōne pmodi solius vel incōmodi tpalis. Fundat hec ppositio i apli ca doctrina. cui⁹ rationē explicat ppositiois nostre causa. Sit nāq; apl's. ij. ad Corinth. ca. vij. Gaudeo nō qz contristauit vos. sed qz p̄ristauit ad penitentia. p̄ristari em̄ estis fm deū / vt in nullo detrimentū patiamī ex vobis. Que em̄ fm deū tristitia ē. p̄niam in salutē stabile opaf. seculi autē tristitia mortem operaf. Ecce ista que posita ē distinctio sub apliis verbis paucioribus exposita. q̄ que dā est tristitia fm deum. quedā seculi vl' fm seculū. Una vitā quia salutē. altera mortem quia salutis suffocationē operaf. Porro / rā apostolicū q̄z nostre ppositiois verbū / phi ca cū theologica rōne mōstrat. si teneam; illud vulgare vel magistrale metz. Pluribus intentus minor ē ad singula sensus. Qd̄ satiric⁹ aliter explicat. Pectora nra duas non admittentia curas. Si igit fuerit occupata distractaq; rō supior cū inferiori. imo q̄q; submersa. 7 penitus in vsu suo p̄pedita p lamentū seculi. psequēs ē vt vel minor vl' omī nō nulla sit ad tristitiā fm deū seu lamentuz culpe libez. Proportionaliter de gaudio d; dici. Habes ecce quattuoz ppositioes q̄ quo quo mō tue petitioni satisfacciant mente pertracto ¶ Discipulus Salubria quidē sunt que dicunt. supsunt tamen aliqua diffusius exponenda. ¶ Nō em̄ ratio p̄me ppositio / nis assignata ē. sed autoritates inducte. que pnt intelligi de gaudio / non vie sed patrie. qñ seruus bonus et fidelis audiet. Intra in gaudiū dñi tui. ¶ Nōne p̄terea calumniabil' est secunda ppositio de sponsa nō habēte conscientia peccati. qualis indubie fuit aia pulcerrime mulierū. Sed nec assignatus ē modus p̄cordadi ppositionē simul 7 apli ca verba. qñib; iubet in dño gaudere semp. Et itez gaudere / si semp oportet sponsa; etiā p̄fectissimā fm teroz queri lamento. Fm plus qualiter opposita simul stabunt. lamento cor pstringens 7 dilatās leticia. Porro

tercia ppositio videt inniti totalit distincto
 nibo deuorõis ad cas naturalis ronis seu di
 spositionis sensualis. ¶ Deniqz ptra propo
 sitione quartã cū sua declaratiõne ponit Gre
 go. q mala que hic nos premūt z vtiqz luge
 re faciunt crebro fm seculū. ad deum nos ire
 pellant Juxta parabolã xpi de rege dicen
 te ad seruū. Compelle intrare vt impleatur
 domus mea. Sic hebrei compellentibz egypti
 prijs tenebrosam egyptū sunt egressi. Alio
 quin flagella sue iracūdie immitteret frustra
 deus pseruim in electis vt i sponsa seu recon
 ciliãda seu decozãda p exercitiū seu ad spon
 suz proximi^o introducẽda. ¶ Magister Ju
 re expostulas. sed nõ oia pariter dici poterãt
 Et quidẽ ratio pme ppositiõis q ponit cum
 gaudio vie et simul lamento taliter accipit.
 Desideriū quãto seruentius z efficacius fue
 rit eo (ceteris paribz vt semp intelligi volu
 mus) dū implet e causatiuū intensioris leti
 cie. Sicut em̄ desideriū qd differtur affligit
 animã. sic oblectat dū implet. Quis fo ne
 sciat sponsaz pro culpa lamentantẽ fm deū
 desiderare plurima q lamentū implet saltez
 probabili p̄iectura. Desiderat qñqz reconci
 liationẽ p absolutionẽ culpe. Hãc efficit la
 mentatiõis p̄mitio. Desiderat absolutiõz pe
 ne. hãc efficit z opat in toto vel tanto lamen
 tãz p̄fessio vel satisfactio. Desiderat augmẽ
 tū gratie ac p̄inde glorie. Nõne pmouet ad
 hoc lamentãz oio vel affligẽs iciumiũ vel
 depaupẽs largitiõ q̄ senet extinaniuit bo
 nis fortune vel nature vel grẽ alijs miseran
 do. Rursum desiderat sponsa lamentãz pur
 gationẽ a scoria pctõz. renouationẽ quoqz
 pulcritudinis z augmentū p lauacz lachri
 marū debilitationẽ fomitis z submersionẽ
 mystici Pharaonis diaboli. Libidinosẽ p̄te
 rea p̄motõis z luxurie magne extinctõẽ. cu
 ius obliuionẽ facit tristitia vni^o hore. Quid
 morarer p singla cū nemo possit v̄bis lamẽ
 ti fm deū exequare valorẽ. Sufficiat apls
 vbi supra. reddẽs rõem sui gaudij. qz contri
 stauerat corinthios fm deum. Ecce em̄ hoc
 ipm fm deū tristari vos quãtã i vobis opa
 tur sollicitudinẽ sed defensionẽ / s; indigna
 tionẽ / s; timorẽ / s; desideriū / s; emulatiõẽ / s;
 vindictã In oibz exhibuistis vos incõtami
 naros eẽ negotio. Jūgam^o officii h̄ vnū la
 menti fm deū q̄ nihil efficaci^o ad p̄templati
 onis quietẽ. nihil admirabili^o ad mētis illu
 minationẽ serenã / q̄ pfunde lamentãz p̄pū
 ctio. Sentẽtia e venerabilis z exp̄tissimi ta

liū Richardi Cui p̄sonat̄ sanctorū v̄ba mul
 tis locis de p̄conio humiliari cordis. Deni
 qz lamentatio fm deū quãto min^o h̄z de cõ
 placẽtia fm seculū / tãto min^o suspecta e. tan
 to securior a latente supbia. nisi forte q̄s dia
 bolico mōstro gignat supbiã ex suo p̄trario
 qd e humil^o lamentatio. ¶ Ceterū ppositio se
 cunda loquit̄ de lamẽto culpe. non pprie sed
 aliene potius / quale xps suscepit pro nobis
 cui v̄go mater. sponsa. soror z filia sup om̄s
 charissima / se absqz vlla dubitatiõẽ p̄forma
 uit. adeo q̄ vltronea voluntate p̄sensit dile
 ctū suū ex dilecto. z amicu p̄ amorẽ. z filium
 tales pro nra redẽptione crucifigi. cui^o redẽ
 ptionis post filiū fuit desideratrix maxime
 fuit z zelatrix. Ideo donec compleret nedū
 sufficiẽter p̄cio passionis soluto p omnibus
 sed etiã iugiter et efficaciter i singul̄ nondū
 damnatis. Ipsa quoad virit. amarissimis
 deū sponsū z inenarrabilibz gemitibz postu
 labat. frequenter quoqz cuz clamore valido
 z lachrimis exaudita est p̄ sua reuerẽtia. De
 mū quatinus nūc beata z impassibilis facta
 exaudiat / lamentãdo tūc meruit. Petis rati
 onẽ intensioris tristitie i sponsa q̄ diligit intẽ
 tius. Dat istã p̄spicue p̄sideratio phica iun
 cto fidei lumine. Cū em̄ tristitia sit app̄hen
 sio obiecti sub ratione discõuenientis / quã
 to fuerit apprehẽsio fortior et clarior obiecti
 sub rõne inconueniẽt̄ amplioris insinuati.
 constat inde seq̄ lamentū p̄portionabilit̄ in
 tensius. Constat proinde malū culpe impro
 portionabilit̄ d̄cteri^o esse quocunqz malo
 pene. Quibz attẽtis qd sup̄est concludere vi
 des. ¶ Viras aut̄ quõ summū lamentū stat
 cū continua leticia. Soler hoc tractari abū
 de p̄doctores de passionibus christi cū bea
 titudine gaudij. qd nõ oportet i beata Ma
 ria. nõ in Paulo vel Moyses vel Magdale
 na cū similibz in via ponere gaudium vel la
 mentū in summo p̄tinuū fuisse. sed interrup
 ptum frequẽter aut alternatū successiue. nūc
 remissius. nūc intensius pro loco z tẽpe. fm
 alternas meditationū suaruz volubilitates
 circa cardinẽ suū deū / pro modulis exercita
 tionū. Ita em̄ videre eẽ alijs viatoribz ipos
 diuersimode fm grad^o. officia. stat^o. ceteras
 qz vicissitudies circūstãtiarū exerceri. Hoc
 vidit q̄ dixit. Oia tps h̄nt. p̄scqns p̄ plima.
 Subide null^o catholicor̄ negauerit q̄ teno
 rẽ scripturẽ sacre veter̄ z noue. q̄ narratões sã
 ctorū p̄im cognouerit Anthonij. macharij.
 martini z filij. p̄ tẽptatões diabolicas. nõ i

Tractatus sextus

affectionibus carnis ac spiritus impugnari. que admodum boni angeli nos adiuuat. Que te-
prationes et adiutoria non sine sensuali passio-
nibus immutatio naturali / quibus non naturaliter
sepe sunt. sic hinc a celo / sit a terra. sit ceteris modis
multis. Postrema obiectio tua de tribula-
tionibus / procedit ex equocatione. Passiones
quippe sensuales non ex iudicio rationis pueni-
tes. sed quadam necessitate naturali sensibus im-
presse. non sunt ut sic dicere passiones humane
sed animales. Sunt ob hoc imprinere ad laudes
vel vituperium. prout tales sunt. Dicunt ideo
per Cassianum bona vel mala media. quibus utri-
coringit bene vel male per liberum arbitrium. Lo-
quitur autem conclusio de lamento et tristitia sensuali-
bus / virtualiter seu participative liberis. quod libe-
re impatis vel receptis. Tunc enim dicit tristitia
secundum scilicet. sicut et gaudium vel timor vel desiderium
quoniam sola radix est amor sui ipsius / versus ad preceptum
dei. Alioquin si referat in deum / per amorem eius sup-
oia (Cum in habetibus symbolum facilius sit tran-
sit) ceteris partibus / tristitia sensualis augetur
rationaliter / et leticia leticia. nisi de per accidens pue-
niant impedimentum ratione temporis aut loci / vel imple-
tionis / aut circumstantie alicuius / quam tunc ob sua
re suadet ritus. et ita symbolica similitudine va-
riare decet. quoniam plus obesset quam pdesset. Discipulus.
Diu iam dum sedulus artedi quod differens /
volebat animum / dubitatione quaz modo verbis
multis posuisti. Cum enim per statum vie / profusa aut
saltem mixta sint oia. spes. metus. meror. gau-
dium apud sponsam cuiuscumque fuerit etiam sup-
mixta incopabilis stat / qualem tenuit Maria beata
pulcherrima mulierum. non absurde quoniam qualem sit
exercitium laudabilius. pulchrius atque nobili-
us vel exultatiois vel lamentationis. Magister
Videt deuotus Bernardus. loquens de vnguentis
spose pietatis vnguentum proponere precioso esse
vnguento deuotionis et vnguento contritionis
Hoc vltimum suffundit ad pedes ihesu Scorum
ad caput quod est deus. quod caput temporis deus. Ter-
cium ad corpus suum vnguentum / quod est ecclesia
nunc militans. quod vinctio sit per miserationem alie-
norum peccatorum. sicut primum conficitur ex feci-
bus contritis priorum criminum in mortario /
lo cordis per pilam timoris. Secundum hoc conficitur
ex redolentibus herbis diuersorum beneficiorum per
pilam seu pistillum spei / trusum in petra medi-
rationis. Consonat Gregorius et eum sequens Ri-
chardus in suo beniamy. quod nullum deo acce-
prabilius sacrificium quam zelus animarum. qui ratione
affectu plangit peccata proximi / quam trito qui-
uis alius peccata propria lamentatur. imo pluri as-

fectu. quod puriori et perfectiori potentia mentis et
corpis ad lamentum secundum deum disposita. Disci-
pulus. Si res ita se habet. inestimabilis est no-
bis exhibita sperandi materia / apud dilectis-
simam et apud amantissimam feminam. et sequen-
ter apud sanctos sanctasque omnes. iuxta propor-
tionem merito. Itaque si pro peccatoribus saluandis
cum tanta lamento et anxietate precabatur. quod
agere nunc ista forma sue charitatis impru-
babilis et impassibilis speranda est. Magister.

Pie vereque concludis. Quid si supradidite
ro. propositos aliquas vere fidei et bone spei
debra nra: Prima quod nihil absoluta volunta-
te petit a deo quod non obtineat. Alioquin non eest
idem velle et idem nolle sponsi et sponse. sed disso-
lutio amicitie qualis hic esse nequit. Rursus
nemo qui petit mariam pro se pic et pferanter
in nomine ihesu saluatoris sui. hoc est ad salutem.
quin illud Maria velit absoluta volunta-
te impleri. Rursus maria voluntate pietatis.
quod dicitur optatio quedam adiutorij / petit et obti-
net nunc efficacius a deo quam voluntate sili sed
passibili. dum actu dolebat in mundo. Hoc in-
telligit Bernardus. dum dicit. Maria si perdidit pas-
sionem. non tamen amissionem passionis. Rursus Ma-
ria tripliciter adiuuat viatores. Impetrati-
ue si non merito / propter statum. Comissive
per aliquos angelorum vel sanctorum quales volu-
erit destinare. cum sit suprema hierarchizans
post filium purgandum. illuminandum et pficiendum.
Cooperatiue quoniam per principale sui donacionem
secundum testimonia miraculorum multis exhibita
tam in morte quam in vita. Narrat Anselmus
cuidam morienti assistisse Mariam. et interro-
gata que nam eest. Respondit. Ego mater et regina
misericordie. Rursus ergo Maria potest ut
cuius in suo exitu prius consolatrix. ducit
et protectrix existat. Non aliter suo modo dicere
potuimus de omnibus sanctis singillatim ad ro-
bur certe spei. Discipulus. Beata sunt ista
deuotionis que plenissima Uelle igitur suscipe sub
doctrina tam speculatiua regulari / quam practi-
ca velut experimentalis / quis sit orandi modus.
maxime prouocatiuus ad lamentum. Magister.

Tradit orator Tullius certos locos secundum
quos amplificat miseratio sicut et indignatio
quos tibi possum nunc numerare. et ad lamen-
tationis excitationem inducere. qualiter a non
nullis exempli factum super lamentationes Hieremie.
Discipulus. Placeret adaptatio si non fasti-
dierit pleritas et non rapina quedam videret ap-
propriatiua sibi traditionis aliene que omni-
bus patet vltro. Magister. Veritas a

quocumque dicat / e cois omibz / r singul. q p ge
neratōes se trāsfert / vt loq̄ sapiētia. Nō em
caruit Licero porū doctrina. Sic d̄ retho
rica Aristo. q̄ causas dat r radices passionū
Sic de tractatu oionis p̄ Hug. studiosissi
me p̄pediosissimeq̄ cōdīro. Sic de rethori
ca diuina Guilhelmi p̄ficiē. Sic d̄ meditati
nibus Ansel. Berni. Aug. Isido. et similiū
phas esset nos remittere ad aurozes. r nihil
q̄d nō nouiter efficerem / afferre. ne cornicu
lā alienis ornata plumis / risui nos prebere
mus. ¶ Discipulus Non ita certe desipio.
nō ita glorioz i arrogātia nouitatū vt ita sa
piā. S; p̄ silio Seneca sint apes imitande.
colligētes ex multis floribz fauos mell. ita
q̄ materia afferre nō possum / nisi cōem toti
seculo Forma q̄o p̄t eē nra vt elementa cō
munia sunt. sed p̄ formas microz in spēs di
stinguunt. Cupere h̄ modo fieret inter nos.
¶ Hod̄ em tractādū q̄si formal̄ ē. tollens sui
nouitate fastidiū. r inuitans vel irritans ad
ascēsum. ¶ Magister. Tradidim / i alio tra
cratu sup̄ initiūz cāticū Marie q̄nq; r̄ba. ad
q̄ totā septuraz serie dicim / reducibile. r fm
q̄ cātabil̄ ē ois melodia passionū ¶ Discipu
lus. Vere teneo. Sūt em̄ ista q̄nq;. Dei
magnificētia. munificentia. misericōdia. iusticia
r nostra miseria. ¶ Magister. Quid si ad
pauciora reducero sil̄ oīdēs r̄cordia rethori
ce. militice diuineq; cū seclari. ¶ Discipulus.
Placeret audire. breuitas em̄ memorie sil
r ordinis r luciditas est amica. ¶ Magnā q̄z
soliditatē h̄z in se doctrina q̄libet quā fūdat
natura rez. a q̄bz qz nesciūt mēiri gloriabat̄
Arist. rā multa didicisse r phisice. i. natura
liter didicisse. ¶ Mag. Celeberrim / hugo
pinxit sicut i tabla pua / radices rethorice na
turalis oionis insinuādo coloribz. Orator
q̄ppe noiā ab orādo. Cū nomia puenerūt
oionibz Tullij. demostenis r silij. Sic aut̄
incipit. Quo studio q̄ ve affectu orād / a nob
sit de / ex dei misericōdia et nra miseria rē.
¶ Positis subinde spēs oionis cū diffinici
onibz / colligit se tādē ad tria q̄ pprie sunt ora
toz captantiū iudicē islectere. Primū respi
cit psonā iudicē. Alterū psonā ipsi / aduersa
rij. Terciū respicit psonā p qua fit oio. Nec
sō tria theologice reducunt ad duo pmissa.
scz ad dei iudicis misericōdiam. r ad nostrā mi
seriā. ¶ Discipul. Quo pacto sic cū indi
gnatio r imiseratio ma rime solēt amplifica
ri ab aduersarioz insolētia. crudelitate. ma
licia. fraude. dolo. astutia. facinore. neq̄tia. p

tertia. ¶ Mag. Dicā illud q̄ theologie pro
priū ē attendere. s. aduersariū nihil posse ad
augmentū nostre miserie deo nō ordināte vt
pmittēte. Propterea Job afflicus r orator
pitissim / post tot aduersantis sathane cru
deles iniurias r psecutōes. oraturus iudicē
deū pro liberatōe sua / puertit totaz aduersa
rij machinationē r tyrannidē in deū iudicēz
suum p humilē confessionē. Dñs inquit de
dit. dñs abstulit Non impugnat maledictū
sathanam. nec insectat vt raptorē r psecu
tozē. Dñs inquit abstulit. Sit nomē dñi
benedictū. ¶ Deniq; p̄cussus plaga pessima
scim / quid r̄derit mulieri blasphemare sua
denti. Quasi vna inquit ex stultis mulieribz
locuta es. Si bona suscepim / d manu dñi /
mala autēz quare nō sustineamus. Ecce ma
la sede manu dñi nō sathane p̄fitec accepis
se. Huc accedit q̄ ois aduersantiūz crudeli
tas ad nostre cumulū miserie retorquetur / si
nō auferat istā aut comprimat. aut i melius
vertat dei iudicē misericōdia. Nulla sane maior
miseria. q̄ si remota pietate velit nos cuz se
ueritate tractare. Uides arbitroz quēadmo
dum theologisantiū oratio fundat i dñi pie
tate r in misericōdia. cum cernāt pietatem vna
dei. alterā sanctorz sanctarūq; omniū. q̄ sunt
tanq; assessores iudicis habētes i p̄sulendo
in sententiādoq; vocē suā. Porro iusticia dei
spectat ad seneritatē punientē p̄ tortozes scz
demonēs. vel hoies pessimos offensas pec
catoz. ¶ Deniq; quicqd̄ patimur v̄ndecūq;
pueniat quid nisi calamitas nra / q̄d nisi mi
seria nostra censebit. si nō oimino i meli / ver
tat iudicis misericōdia. ¶ Et certe salubrius est.
humilius atq; modestius / totā aduersarioz
debauchationē fremitus r hostilitatē deuorē
protinus fidei oculis retorqueri ad ineffabi
lem diuine prouidentie legē. q̄ ad tortozūz
nihil absq; suo nutu valentiū crudelitatez r
irā conuerrere. ¶ Mentior si nō ita practica
uit ps. Cū tribularer inquit ad dñm clama
ui. Et leuau i oculos meos i montes rē. Ad
te leuau i oculos meos rē. Et alibi alios sine
numero a sacris litteris narratos inuenim /
sic orasse. ¶ Discipul. Perspicue r̄corda
sti Hngonē secū / r cuz Tullio. nostraq; ver
ba q̄nq; sub ternario limitasti. qualē qui ha
bet ipso signo Thau triāgulari T q̄d est si
gnū lugenitū salutare. signatus est. Quo igit
tur progredimur longius / eo se plures offe
rūt questionēs. et velut inextrabili fōre sa
pientie riuuli scaturiūt. Uox ista multoz ē.
21 3

Tractatus sextus

Quid lamentū / qd fletus noster pōt corā do
mino. cui irerēstere nemo pōt. q nec peni
tentia mouet vt homo. q res sic administrat
vt eas pprios motus agere sinat. Qui nos
tēptari vult / nōne vult vt hostiū nostrorū nō
obuiem⁹ insultibz: Hōne disposuit ab eter
no q futura sunt. vt dici valeat illud Sibil
le ad Palynurū. Desine fata deū flecti spare
p̄cando. Quid tandē eger nris vel bonis vl
gemitibz et lachrimis / q cui⁹ vult miseret. et
E quē vult indurari: Sed qm tales inuenio
dubitatōes alibi tractatas / statui nō insiste
re p̄hic et nūc. Conuerto potius inquisitio
nem ad Marie canticū. Si tres p̄dictas re
thorice p̄ses i secōrineat / quatū⁹ inflecteret
dñm pro salute cōsequēda. neduz sui soli / s
mundi toti⁹ satisfaciendo p̄ lamentū. dolore
et fletū. cū nihil audiat resonare nisi leticiāz.
gaudiū et laudes. quales cōfiteor voces hic
concrepare conformiter ad quattuor verba
deo p̄uenientia. q sūt magnificētia. largitas
pietas. iusticia. De nostra hō miseria p̄bz
nullū. qz quid ad iocundū epithalamū / ty
bia funerea: **Magister.** Erras si misera
tionē vllō tempe vel loco si canticō vel silen
tio credideris in Maria defuisse. q m̄ ideo
dicit̄ misericōdie: qz quodāmodo sibi pprius est
misereri miseris. que figurat apte p̄ templūz
sine simulacro dedicatū athenis ipsi miseri
cordie. cui solis lachrimis et gemitibus offe
rebatur sacrificiūz. nō sanguine h̄y: corū vel
thaurozū. de quo Statius. Nullis inclusa
metallis forma dei. mētes habitare et pecto
ra gaudet. Fortassis ista fuit ara / cuius titū
lū legit Paulus. ignoto deo. **Discipulus.**
Patefeceris ergo qd loqueris de lamento
marie cū canticō. **Proderit itaqz generali
ori cognitōne totius rethorice cordialis. dū
exemplo doctrinā firmaueris sil et cordulaz
nostri psalterij decacordi quā mō tangendā
accepimus p̄modi⁹ adaptabis. **Magister.** Et
misericōdia eius a progenie in progenies timē
tibus eum. Ecce duo. misericōdiam. s. dei subue
nientis. et miseriā p̄ctōris timētis deū et orā
tis. Puto nō dubitas de maria qn cū p̄pha
vidit oīs p̄sumatiōis finē. Credis p̄terea q
nre redēptōis mysteriū fuit finis hui⁹ p̄sum
matōis. de q nō siluit xps i cruce dicēs. Cō
sumatū est. Cognoscs subinde q̄t et q̄ntas q̄
les et q̄tiens lamentatōnis materias secū ha
buerit / finis p̄summatōis hui⁹ mysterij. De
niqz n̄ negabis qn maria p̄seruabat oīa p̄ba
hec p̄ferēs i corde suo. Hoc est em̄ secretarij**

sui Luce testimoniū. **Discipul⁹.** Dibus
his assentio. p̄gredere. **Magister.** Cōcedis in
sup qz Maria non satiabat dulcedine mira
bili cōsiderare altitudinē p̄silij diuini. super
admirabili p̄ssimo mysterio redēptōis ge
neris humani. cūz sile legas de Aug⁹. Cui⁹
sensus interiores nō erāt p̄fectōis illi⁹ et p̄spi
cacie / compabiliter ad Mariā. Atvero legi
mus pariter i Aug⁹. lachrimas et lamenta. et
potissime circa mortē et duplici recogitatio
ne. legenda sua teste. Duz profundū secreta
diuinitatis / et familiarit⁹ miseriā humane fra
gilitatis rimaretur. nec reseras volo lachri
mas suas ad solā leticiā. qz subdit ibidem. q
lugubz et amarissimā tūc durerit vitā. **Di
scipulus.** Non adeo suz hebes vel incredū
lus euāgelio / vt negem i maria fuisse lamen
tū. nec in h̄ p̄bat inq̄sicio p̄ns. Sz quincas
peto lamentasse mariā i cāntico. **Magister.**
Talia p̄parare nō sine ve volumus. adden
tes / ne dicenda forte nimis horrefcas. qz ma
ria iugiter i om̄i meditatiōe sua et orēplatiōe
dicere potuit. Oculi mei semp ad dñm. quo
ad vim cognitiūā. Et illud. Fiat voluntas
tua. quo ad inueniabilē amoris assensum. q
siebat vt nullo turbaret fletu vel lamento
iudiciū rōnis. qd diuine volūtati poia con
coris erat. nihil volens nisi qd eā velle vole
bat sponsus. **Hūc accipe finē. cur Maria
cecinerit i exultatiōe spūs. Magnificat aīa
mea dñm: Utiqz qz magnificata erat vebe
mentius. Cur magnificata: qz respectu hu
militatez ancille sue. et qz fecerat ei magna
potens ē. vt om̄ino liber alissimus distribu
tor. **Proinde subdit secundū in quo sum⁹
Et misericōdia ei⁹ a progenie i progenies timen
tibz eū. Progredere. tunc terribileresonabit
diuine potentie seueritas et iusticie tonitru
um / aduersum miseros et miserabiles. tā ho
mies qz angelos supbos d̄sp̄sōs. potentes
depositos. diuites exinanitos. Hūc p̄ra
ctare potuit secū Maria totaz vim tāte seue
ritatis i deo. calamitatis pond⁹ i hoibz non
damnatiz / qn p̄passione mouerent. qn oca
terent beata viscera sue pietatiz. poibz hoibz
p̄teritis et futuris atqz p̄ntibz / q̄tū in se erat /
p̄formiter ad filiū / redimendis et saluandis.
Discipulus. Aduerto qd intendis. Sz
videamus si recognitio diuine seueritatis di
sp̄gentis supbos / potentes deponentis et
diuites exinanientis / fuerit ipsi nō lamenti
sz gaudiū magna materia. Juxta illud **Lea
bit iust⁹** (qual plane iusticia fuerat i Maria)****

Super Magnificat LXXXV

cū viderit vindictā. ¶ **M**agister. Letā hō
 nō negauerim i p̄formitate volūtatis ad de
 um sed acerbissime tristatā/sil cū vnico. p̄
 pter iniquitates petāz scelera atq; delicta. q̄
 talē dispersionē z extinutionē demeruerūt.
 p̄sertim pillis quos fore redimēdos efficaci
 ter p̄fumebat z orabat v̄bis intus i corde for
 matis. z hoc ore prolaz. ¶ **D**iscipul⁹. Quid
 orabat. ¶ **M**agister. Quatinus iterato re
 surgerēt ad vnionē sublimationē repletionē
 q; bonoz. ¶ **A**mirū cū filius i cruce pendens
 pro trāsgressorib; orauerit. Pater ignosce il
 lis/q; nesciūt qd faciūt. Audiebat sepe talia
 maria recordata misericōdie filij sui. q̄ suscepit is
 rael puez suū. Intuebat ergo maria duz ca
 neret contra supbos potētes diuites abyssū
 imp̄scrutabile miseriaz q̄ inuocabat abyssū
 misericōdiarū i altera abyssō q̄ est catharactarū
 dei. Catharacte qd aliud dicit nisi vias oc
 cultissimas diuinorū iudiciorū. de quib; p̄s.
 Iudicia tua abyssus multa. qui terribil ē in
 p̄silijs sup filios hoīm. In cui⁹ manus hor
 rendū est incidere. duz arripuerint man⁹ sue
 iudiciū. dum acceperit hoc est ad se cepe
 rit t̄ps. vt post misericōrdias iudicet iustici
 as/q̄ reprobis ē inronaturus. Ite in igne
 eternū. Brandemalū proijct a facie dñi. z ta
 lis dñi. peius dñi cicti maledicunt Rursus
 malū addit. q; p̄gunt in igne. Qd hō subin
 fert in ignē eternū. nec estimari quidē pōt q̄
 tū sit horrendū. ¶ **N**ōne q̄so hec oīa confere
 bat frequēti cordis p̄templationē brā nostra
 prudentissima feminaz. ¶ **F**unqd nō obse
 cro tor⁹ tremor. horroz et dolor occupabat
 pios art⁹ suos. lachrymeq; decore manabāt
 et oculis. q̄uis in dñi volūtate mēs immo
 ra maneret. ¶ **D**iscipul⁹. Nō frustra dubi
 tati. q̄ redeo neduz certior de marie lamēto.
 sed doctior et ist; similia colligere/qualia vi
 des seriatim et p̄mo verbo magnificatiōis/
 p̄reliquū cantici pulcherrimū ordinē reperi
 ri. Nullus demum mihi supeſt scrupul⁹ de
 p̄clusionē collarōis alteri⁹. q; in oēs affecti
 onū voces/marie se mens i h̄ cātico cū oīm
 facilitate vertebat. z maxime dū atrēdo /quā
 ra puritate. q̄s integra p̄spicacitate sensus in
 timi cordis p̄diti erāt/ad audiendū. vidēdū.
 odorandū. gustandū. p̄tractandū. interpretan
 dū seu loquendū spūalia cū corpalib;/a sum
 mo celozū vsq; deoz; in opib; que dñs vo
 lens fecit in celo z in terra/in mari z in omni
 bus abyssis. ¶ **E**st em̄ p̄templatio liber mē
 tis intuit⁹ ad res p̄spiciēdas circūquaq; dif

fusus. tanq; si instar benedicti sub vno solis
 radio/totus mund⁹ collectus cerneret. Lō/
 lecturo de ampliatōe cordis Marie/duz de
 patre suo Salomone legit. q; dedit ei dñs
 sapientiā z prudentiā multā nimis. z latitu
 dinē cordis quasi arenā q̄ est in littoze maris.
 Nemo fidelis dubitauerit quin amplitudo
 cordis incompatibilis maior emicuerit i ma
 ria. ¶ **M**agister. Si p̄cessa mō volueris cū
 traditione canticordi p̄ferre. p̄cludes facili
 ter q; nedum in toto cātico/sed i singulo ver
 bo z ad quālibet notulā/potuit maria sicut
 p̄tissima z exercitatissima cantatrix cū orga
 no gutturis interioris / v̄bula multiplicare
 nō estimabilis armonie. ¶ **D**iscipulus. Lō
 ferā alias. Nūc inuestigemus si lamentatio
 nes Hieremie coaptauerit aliqui Maria cā
 tico suo pleno lamentis cū gaudio. Et sic.
 vtrū plus ad l̄ram de destructōne materiali
 hierlm /q; ad tropologiā domozū subuersio
 nē in aīa peccatrice/intellerit z senserit cō/
 pariendo spōse repudio. ¶ **M**ḡ. Nunqd
 oblitus es q̄ de lamēto culpe fm deū mon
 strauimus. cuius respectu lamētuz pene vix
 est alicuius momēti. queadmodū i cātic; cā
 ticozū. licet v̄ba sūt carnalia. sensus omnino
 spūalis req̄rendus ē. Nō sec⁹ intelligere pos
 semus de lamentatiōib; Hieremie. imo ge
 neraliter i oīmib; hymnis. nō q; l̄ra negāda
 sit vel abigēda. s; q; sensus suauior z salubri
 or later in medūlla. quā p̄cipue inq̄rere decet
 spōsam. q̄ se dedit statui lugentiū in tpe no
 uitiatuz z p̄barōis sue i h̄ mūdo/sub spōso
 z abbate xpo. ¶ **D**iscipulus. Heu mihi me
 isq; silibus. q̄ rotis/nō dicā horis. non die
 bus. non hebdomadis/sed mensib; z annis
 aridi manemus. nō suspirātes. nō gementes
 z flentes i hac lachrymaz valle. Nunqd cer
 te reprobatōis estimabile signū. Lor em̄ du
 rū male habebit i extremis siue i nouissimo
 Et qd aliud cor duz q; cor lapideū cor ada
 mātū p̄sus insensibile manens ad oēs di
 uinoz cāticozū l̄ras. notulas et voces. Le
 diē vetus hō nr. spoliat bonis fortune. tolli
 tur suba. D q; mor deflet lachrymis amissa
 pecunia veris. cū tamē oportuerat lamentis
 amariorib; aīam deflere p̄ditā. flere repudia
 tā. quā sola mors gehennal expectat. Vere
 q̄liter expectat. Lette demergendā i stagnū
 sulphuris ardētis. vbi sum⁹ tormētoz ascen
 dit in secula seculoz. ¶ **M**agister. Iure fle
 mus dū nos flere nō possumus. Quid mise
 ri⁹ misero nō miserāte se; plozat Aug. Cui⁹

Tractatus sextus

miserie dū causas inspiciunt. ille multos a de-
speratōe reuocāt. alios ī spem maiore attol-
lūt. alios formāt ad hūilitatē. alios ī ampli-
ori securitate p̄stituūt. nōnullos f̄o dānabi-
lis ingratitude vel inerte reos mōstrāt.

3 Discipul⁹. Causas edisserere. Magister.

Diuisiones itaqz gr̄az sunt. Est autē gr̄a
p̄pūctionis lachrimose donū spūssācti/faci-
ens postulare gemitibz inenarrabilibz. Da-
tur aliqñ gratia ī corde molli et pio/qualē fe-
minicus (nisi degeneret) habet ser⁹. hic facil⁹
ad lamentuz. compassionē ⁊ fletū. Dať aliq
par gratia deuotiōis. q̄uis sit ī eo cor virile
p̄pter siccitatē vl̄ p̄plexiōis rōem. Quis ha-
buit excellētē strenuitatē cordis naturalē q̄z
dauid ipse. q̄ puer leones interfecit ⁊ vsūm.
Qui iermis/goliath multis terribilē aciebz
armat⁹. inuasit. deiecit. iugulauit. Quā ma-
gnanim⁹. q̄z bellicosus. q̄z victoriosus exti-
terit legim⁹. Nulla tñ muliercula. null⁹ pue-
rul⁹ delicat⁹ ita faciles stillat lachrimas/qz
faciles ad deū sub deo/vir tal⁹ ⁊ tāt⁹ rex Da-
uid/orādo fūdebat. Testes sunt oēs psalmi
sui/pniāles p̄cipue. q̄s lachrimis rugitibz
q̄ lamētis gemitibz assiduū plenos liquit.
Sūt aliq̄ se magnanimē p̄rogatiā repu-
rātes. iudicio q̄ru fere idēcorz ī orōnibz aut
cāticis. Sūt q̄ lachrimaz laudāt lauacrū.
sz eas haurire d̄ puteo cordis p̄ cordā medi-
tatōis ⁊ ī peluim oculorū imittere sūt iertes
Est ī alijs fons cordis/limo replet⁹ terrene
cogitatōis/vt scaturire nō valeat. Uult ali-
os de⁹ ī humilitate siccī cordis custodire. ne
ex effusione lachrimarū supbiāt. Supplet
ī alijs carētiā intrinseci dolorz cordial⁹/p̄ do-
lores exercitatōis. cor pal⁹ multis modis. vt q̄
nō habēt irriguū supi⁹ ī corde q̄ delectēt bal-
neati. nec inferi⁹ q̄ purgent abluti. ipsi tanqz
ferrū vl̄ es vl̄ argētū/ponāt ī camino tribu-
latōis/aias clarificare vl̄ emollire valentis.
Sūt q̄ nauēāt sup māna delicatissimo v̄
bī dei/suspirantes ad aliū. vel pepones. vel
carniū ollas egypti. carnales. s. delectatiōes
ī fabulatōibz. ī rumoribz. ī desiderijs mūdi
cōtinuis. Pnt aliqñ tales plorare fatemur.
sz fletu seculi. nō fm deū quē iterū deslere ne-
cesse erit. qz mortē operat̄ tam culpe qz pene-
eterne. Uidebis alios qui p̄sentis miserie cu-
ras/rumorēsqz vndiqz alienas. inuiles. im-
mo norias verocqz lamēto p̄trarias semp ac-
cumulāt. Discipul⁹. Uetas ergo flere dā-
na seclī. mortes parentū. subuersiōes regnō-
rū. strages corporoz. Ubi erit illud aplī. flere

cuꝝ fletibz. vbi pietas natural⁹. vbi xp̄iana
charitas. vbi p̄passio proximorū. Magi-
ster. Fortiter impellis si nō restitero. aut si
non cautus alio sum declinauero. Utrūqz
difficile. sed armabit nos gladi⁹ biceps ver-
bi dei. viāqz faciet euadēdi. Parat⁹ ē hic gla-
dius aperire sepē obicis tui. diuidēdo lamē-
tū/ iuxta diuisionē circūstantiarū/ potissime
finiū. qd̄ fiet theologice. si fodiamus origi-
nem lamēti/ fm duplicēz moralis scaturigi-
nis sue venā. Hec vena certissime amor est.
Quis em̄ flet nisi qz ledit̄ amor su⁹. s. quod
amat ī se vel ī altero. Porro phi fm diuisio-
nē boni triplicis/triplicē amorē posuerunt.
Theologizās siquidē Aug⁹. coartat amorē
sub duplici fine simul cū origine p̄portiona-
li dicens. q̄ est amor sui. supple vl̄ suor. vsqz
ad contemptū dei p̄ inobediētiā p̄ceptorū.
Et est conuersus ad priorez euersum. qui est
amor dei vsqz ad p̄emptū sui. supple ⁊ suo-
rum. Discipulus. Nō refugio diuidentē
hunc gladiū/ si viam p̄refeceris p̄cū. Ma-
gister. Dū quis flet damna bonorū t̄paliū
fm aliqđ gen⁹ boni. vel honorabilis. vel vri-
lis. vel delectabilis ex p̄mo amoris sui in fi-
nem p̄emptus dei. nemo xp̄ianus dubita-
uerit quin pessimus sit ⁊ defendus flet⁹ iste
Discipulus. Nec dubito. sed mediuz in-
uenio/ qui nec ad deū dirigit. nec contemnit
ipsum. qualis ē pius amor naturalis bon⁹
de genere. Magister. Pellis iterū ad aliud
deuiū si sit aliquis actus indifferēs inter bo-
nū morale ⁊ malū. ⁊ inter bonū meritorū ⁊
malum demeritorū. Declinem⁹ ad p̄sens ta-
lem introitū. ⁊ dicamus sub compediō d̄ fle-
tu deliberato. bono vel malo. ex vltimo fine
deo/ cum circūstantijs ad finē illum positus
vel neglectis seu reiectis. Nō em̄ agit homo
lamentū in genere. sed agit lamentū ī nume-
ro. teste Aristo. qz actiones sunt singulariū.
Fit igitur lamentū cum circūstantijs ⁊ fine.
Quisquis ḡ flet deliberate t̄palia vl̄ seipm.
aut addit conditiōez deo quā apponere eps
docuit tā verbo qz exēplo suo. Verūramen-
nō sicut ego volo/ sed sicut tu. Fiat volun-
tas tua. et ita plorat meritoze/ si dicto suo
nō dissentit affectus vel effect⁹ suus. Si f̄o
p̄ditionē hmōi nec affectus nec effectus plo-
rantis addiderint actu vel habitu/ lamentū
iā ē seclī nō fm deū ⁊ mortē opat̄. Loq̄mur
tñ (vt exp̄simus) de fletu humano sz libero
Nō em̄ est in p̄tēntia. qñqz multis visis
aut sensat⁹ nō plorare. Sicut et etiā volun-
tate

vis affectu p tpe. ¶ Discipul⁹. Sūt aliqui qui nec vno mō nec alio mō flere pnt etiam dū affectat. q̄liter implebūt illud apli p̄m̄sum. flere cū flentib⁹. Sūt q̄ lamētatiōibus ita sūt absoꝝpti seu dep̄ssi / q̄ gaudere cū gaudētib⁹ vim nō hnt. ¶ Dgr. Una ē p̄ om̄es passiones cōis difficultas. et si q̄dē desit facultas / sufficit et supplet volūtas. Ecce debz aliq̄s mō flere cū flentib⁹. gaudere cū gaudētib⁹. nō inuenit flerū. desideret aut desiderare p̄cupiscat. imitādo psalmistā. Lōcupiuit inq̄t aia mea desiderare iustificatiōes tuas in om̄i tpe. Valet hoc p̄siliū in multis. et apud multos. tū maxime puulis i x̄po / nōdūz habentib⁹ exercitatos sensus p̄ osuetudine boni opis. aut q̄ tēp̄rationū pōdere. vel interi⁹ vel exteri⁹ turbant. dū i eis obtenebrat intellect⁹. alligat affect⁹. obturbat affar⁹. tollitur effect⁹. Supperit exempla pl̄ima p̄ pl̄ita te scādaloꝝ. vt a carne sic in leprosis et philo capris et egrotis. vt a mūdo sic i calūniā passis. spoliatis. carceratis. et alijs mille modis vt a diabolo. Demū a diabolo nullus ē q̄ se ab scōdat. q̄ circūit assidue querēs quē deuoret

L ¶ Sit aliq̄s cui dedit oclū deus vacādi sibi sit segregatus in heremo vel cenobio ab humanis turbib⁹. q̄z nō ignoret bella opinionones ve bellorū cū ceteris. De quibus ait Greg. q̄ necesse ē multa mala puenire vt malū valeat sine fine nunciare. Aut si sit talis in seculo. ad quē nihil de regimine publico spectat tpali vel ecclesiastico. Aut forte nihil p̄cipit auditu d talib⁹ q̄lis erat i palma vas balsamite tēp̄latōis et seraphice sursuz deuotiōnis maria magdalene. q̄lis altera Maria egyptiaca. q̄lis p̄m̄ heremicola paul⁹. Que nē si fas sit cuiuslibet talū / nec lugere nec gaudere p̄ primis. q̄s retinēs mūd⁹ eragitat viciis dinitib⁹ infinitis. Hoc nō absurde queri sciet ille / q̄ cognouerit ples acerrimos pati scrupulos si nō desceat belloꝝ varios cuēt⁹ mutatiōesq̄ regnoꝝ. Sapiēs ē (dicit ali⁹) q̄ nō curat cui⁹ manu mūd⁹ sit. Quid si pereunt pitura. Tales s̄rie p̄ditōis referūt Seneca et flaccus p̄hs. (Unus / puto eraclius) ad oēm occursum hoim / ridēdo cachinnabat. Aldeo nihil seruum sibi fieri videbat. Ali⁹ de mortuis. humanos incessanter deslebat erozores. de quo mirandū dicit flaccus. vñ oculis / rantis suffecerit humor. ¶ Fleo in p̄mis obligat ad lachrimas exteriores oculi. sufficiunt ille cordis seu iudicij ratiōis. q̄ nihil aliud dicunt q̄ compassionē aliene mise-

rie. q̄ cōpassio interior desiderat subleuariō / nē facere. put oportet et quō oportet cū ceteris circūstantijs. si facultate h̄et. ¶ Nullus p̄tea tenet p̄ quolibet tpe v̄l incōmodo cōpassionē affectualē vel effectualē accipe. duz occupatio superit in affectionibus et operibus alijs saltē bonis. et si nō eque vel magis bonis. Nō em̄ tenet hō semp ad melius faciendū. Tollit hec doctrina scrupulos ab omnib⁹ de q̄bus inq̄ris. si se circa diuina et sp̄alia sepius afficiat humanis affectōib⁹ nō inspecris. quib⁹ obuiare suuz nō ē. nec ex officio vt supponit. nec ex necessitatis articulo. dū pōt afficiēis p̄babilit̄ aliūde succurri. ¶ Ceterū nemo pius et sapiēs imitator esse dz alterutrius phoz q̄s inducis. q̄ miseriaz alteri⁹ ridere / intēperatis est et supbi. Dolere v̄o quālibet sorte humanā. intolerabil̄ ē mē serie vel inuidie stultissime. de quo in Job. Strulū occidit inuidia. Et satyric⁹. Inuidia seculi nō inuenere tyāni / tor mētuz marcius. Et flaccus. Inuid⁹ alterius rebo marce scit opimis. Hinc quidā cū vidisset tristē alium. Euenit tibi inq̄t aliqd mali. aut alteri aliquid boni. ¶ Rursus appropriate p̄ xp̄ia nis scientib⁹ illud apli. Diligentib⁹ deū oia cooperant in bonū. et q̄ dei p̄uidencia in sui dispositōe nō fallit. Addimus p̄ serenatiōne p̄scientiarū de quib⁹ inquiris / q̄ secure p̄nt in om̄i recogitatione miserie tpalis. sit illa p̄pria. sit p̄munis in solatiū recipe oia q̄ sc̄pra sunt d̄ patientia tribulationū sustinēda. quē admodū Petrus admonet oēm curam nostrā et sollicitudinē p̄icere in eū. nō solū tuaz de te. sed omnē de omnibus. ¶ Neq̄ em̄ tibi plus oneri debet esse cura vel sollicitudo aliēna q̄z p̄pria. vt nō excutias istam ex humeris tuis sup deū. Lege quē admodū x̄ps in cruce tanq̄z gr̄a dei dilectissimā p̄mendauit matrē suo dilectissimo disciplo. nec postmodum de matrē verbū vllum inuenies. Hoc itaq̄ exemplo docemur / cruce religionis affixi / domū patris et matris obliuisci et eē sup̄ terrā sine patre. sine matre. et sine genealogia. Quisquis ista cōplenerit / serena pace gaudēbit. in vtrāq̄ parat⁹ fortunā tpaliū vel dextrosūm vel sinistroꝝ. quasi neutrius pris existens. nisi quā de⁹ mōstrauerit eligendā. nō q̄ non oremus p̄ p̄ncipib⁹ et amicis iuste certantibus. sed q̄ om̄ino voluat̄ et terminet ad hoc centrum. D̄o. Fiat voluntas tua. Nunqd nō h̄ mō resistentes inuicē apud Danielē angeli / habēt sub expectatōe

Tractatus septimus

diuine dispositiois & cordia: ¶ Potes addere
q̄ p̄ varietate circūstantiaz expedit nūc diu
tius frequentari lamentū. nūc h̄o gaudium
spūs plus assumi. Exemplū de duobz fratri
bus & cluis in carcere penitēciali. Uni^o me
ditatio magis erat ad penas inferni quas de
meruerat. alterius ad gaudia paradisi q̄ spera
bat. hic scōs pulcro vegetoq; corpore. alter
squalida cute vit ossibus herēte. snia parz i
eis par meritū iudicauit. ¶ Postremo teneat
Pauli determinatio cū sapiēte. oēm tristitiaz
seculi a corde pellēdā. Qd̄ salubriter p̄t ad
oēs passionē. sit gaudiū. sit ira. sit desiderū.
sit timor qm̄ nō ē fm̄ deū / apre trahi. Nō est
autē fm̄ deū si tollat aut nō edificet / debituz
religiose deuotionis affectū vel effectū v̄l in
tellectū cum affectu. ¶ Discipulus. Ue mi
seris quibz licebat flere sibi in ipsis rotos in
tēdere. vacare & videre qm̄ suauis ē dñs. Qui
nihilominus se derelinquūt. nec se nec alios
digne flētes. Qui rumor fabulatōibz indul
gent. sed nō vt ter tua dñe. Qui gratis occu
pant nūl p̄ futuris. cogitatioibz vagis. quibz
cum se oblectauerint (dicēte Seneca) tristes
manēt. nec sibi nec alijs vriles. Inutiles cre
bro. qz tpa furant / rē p̄ciosissimā. nec reditu
rā. Graui postremo se false onerāt. impediūt
circūligāt. mergūt. p̄ murmur. p̄ detractōes
plericias de casu inimicōz. p̄ crudeles incō
passiones sup̄ pditōes animaz. gaudētes d̄
prialitate valitura nihil alijs. obfutura plu
rimū sibi. Dicunt tamē. Hoc agim^o & que
rimus vt oremus attētijs. imo h̄o vt sedu
lius vos damnetis. ¶ Magister. Intra sa
tyrā cui nulla poterit par eē tragedia qn̄ po
tius redeamus ad beate nre lamentū. qd̄ no
bis sit i exemplar fructuose lamentatōis. ¶ Di
scipul^o. Nescis quātū doleā plen^o indigna
tione spūs. ¶ Magister. Uide ne lacum in
tres quē fodisti gemēs frustra. fer eos quos
nō habes fas corrigere. timori quoq; dei lo
cum linque. ¶ Discipulus. Conferam^o lau
do de beata pulcherrima mulierū. neduz q̄ nā
modo lamentata sit & plo:auerit. sed de quo
libet vniuersaliter affectu / qliter vsa fuerit in
canticis & hymnis canticordis. hoc ē in exul
tatione cordis sui. Certe nos interea deserāt
mordaces & norie curarum mulce. mētis ir
ruentes oculis & suauitatem deuotionis cū
sabbati tranquillitate pdentes. ¶ Magister
Reficiat tamen antea nostri laborē multilo
quū quies oportuna silentij. Cras agemus
vt voles. Cuiuslibet interea singillatim apō

se vigeat recordatio / lamētū nutriēs & cōfir
mās timorātū apud deū. qz miscdia ei^o a p̄
genie in progenies timentibus eū.

Sequuntur decem & ^A

octo p̄sideratōes. ¶ Prima sit miscdia dñi
timentibz eum. Letet cor meū vt timeat no
men tuū. nomen sc̄m̄ & terribile. Scio canē
te te beatissima virgo (teste p̄phetico sermo
ne) qz beneplacitū est domino sup̄ timentes
eū. & in eis qui sperāt sup̄ miscdia eius. Jun
git merito spes de misericordia ad timorē d̄
iusticia. Sicut eīm nomen dñi reddit sc̄m̄ &
suaue sperantibus. sed ne dulcedo mellei spi
rit^o plus comedat qz satis ē / terro: addit d̄
strictionis iusticie q̄ si sal^o ad saporē. ¶ Terret
te o aia deus vltionū dñs. de^o iustus & iusti
cias diligēs. alliciat misericors i cēntia & mi
serator i efficacia. dñs suauis & multū mis
ericors. Damnat te thron^o iusticie. ad cui^o fi
ducia thronū miscdie dū licet appellare. dū
adhuc dies est p̄pationis. dū miscdia sedet i
throno suo que exuperat iudiciū. Laue ne
differas / quousq; dñs accipiat tps a te. tūc
vriq; iusticias iudicabit. nec appellare lice
bit. Ecce cōfugit ad thronū miscdie^o iste
o beatissima virgo regina miscdie. defende
iura curie regni tui cū filio tuo / dum sedes a
dextris i ea. dū tps est miserēdi. Deser app
lationi mee suscipiēs eaz ad te. Nō remittas
ad sedem iusticie. qm̄ terribilis ē nimis & ag
grauans & insustētabilis ira eius. Horren
dū ē deniq; incidere i manus ei^o. dicit apls
¶ Audio qd̄ moneat immo iubeat miscdiaz
dia. Si vis miscdiaz / fac miscdiaz et
ama eā. serua leges curie q̄s dicitat miscdiaz
dia. Quales leges: Dimitte & dimittemi.
Nolite iudicare & nō iudicabimī. Date & da
bit vobis. In qua eīm mēsurā mēsi fueritis
remetiet^o & vobis. Deniq; iudiciū sine miseri
cordia fiet ei qui nō fecerit miscdiam. Remo
ta miscdiaz. et quis iudiciū sustinebit.
¶ Credo dñā qz sic est. adiuua incredulitatē
meā. Consciūs itaq; sum mihi in ipsis / qz et
corde desidero dimittere debitoribus meis.
sicut & vult & p̄cepit miscors fili^o tu^o. s; tre
pidat p̄scia sup̄ effectibz. Desiderū pauperū
eraudiet dñs p̄parationē occupētis dimit
tere magis aspiciet / qz ad exhibitōem opis.
¶ Si nō satis effecero qd̄ i me fieri concupi
sco / vt dimittantur mihi p̄cā mea. fiat mihi
fm̄ desiderū. qlit ea cupio mihi dimitti. di
mittā & debitoribz. imo generalit^o vniuersis.

Super Magnificat LXXXV

Desideret igitur misericors filius tuus o regina misericordie. desideret te orate quatinus mihi dimittat peccata mea. certe cum sibi suppetat posse in omni quod desiderat (si desiderare dici potest) dimittet. uti quod tale me faciet cui dimittere iam sit opus iusticie sue quod promissionis. dimittite et dimittet vobis. Dicam tamen aliquid quod mihi videtur esse testis prescia si fallit corrigat. Dimitto tali deuotione ne culleber debitorum pro christo in vita rea. quod nullum volo reum fieri debitorum pene gehennalium. et tandem a paradiso secludi. Absit hec iniquitas tam crudelis. Dimitto rursus tali ratione. quod nulli vellem penas inferri ut pene sunt. vix iniustus. Nullas in super molestias procurare fieri iuris ordie (quod tuus est o deus) ininterrupto. Si autem pro te aut tuos iudices subordiatos iudicium istius ad correctionem malorum et innocentiū subleuatores aut consolatiores. benedictus tu in omnibus operibus tuis. quod iusta sunt in omnibus vix. Quod plane sic dimitti iniquitates meas pro afflictione in penam. sub manu misericordie tue. quatinus non referues eas ubi et quoniam horredum est incidere in manus dante iusticie tue. Da mihi misero misericordiam. quatinus miserar anima mee placens deo. habeam odio iniquitatem. quod diligis iniquitates odit animas suas. Quid autem infelicius quod crudelius quod odire animas suas quod sibi nequa cui bonum? Sed ratio dñe mie. sentio. fateor. et si negare presumerem metiret iniquitas sibi. Sedio (ve misero mihi) mortuos aliquos varias aduersus filios mihi peccatores. aut minus peccatores. presertim si mihi aut meis fratribus vel operibus molestias inferunt etiam si iuste sunt. Remitto o dñe dum veniunt commortuos ad iudicium superioris rationis. velle non moueri. non irasci. non formidare. non perturbari. si inspectum meum videtur oculi tui. gemo sub potere veteris hominis mei. velle pacem mihi adiacere. si posse non inuenio. Fiat dñe voluntas tua sicut celo rationis sicut terra sensualitatis. Sed hoc aliquid datur non ex toto perfecte. quousque absorpta fuerit mors in victoria. laborabo et onustus ero quod diu sum pegrinus a te. Onerat corpus onerat quotidianum opus. onerat peccatis primis. onerat diabolus astutus. caro bladicus. mundus angustus. demum sic onus que quate sunt super me iniquitates mee cum omnibus iniusticijs. Succurrant obscuro quod drige tue. quod drige aminadab que voluntari interpretat. Benigne fac dñe in bona voluntate tua mecum. in bonum ignite age. cum quadrigis his virtutum ignitis. ut helye. Subleuet fides spes et charitas. veniat equo tractorum quod drigaz cum ortu quatuor virtutum toride cardinallium. Ita septem onera molestiarum. fides onus corporis. spes onus operis. charitas onus primi

peccatorum. Prudentia super astutiam. temperantia super pisceniam. fortitudo super tristitiam. Iusticia postremo omnes nequias. Letet cor quatenus dñm. iubet hec (ego suavissima) filius tuus totus desiderabilis pro prophetis. Fiat in me quod iubet. Fiat quod sequitur. Querite dñm et confirmamini. quatenus facie eius speret. Ita dñe sim nuerat in generatone quatenus dñm. quatenus facie dei iacob. Ut quod tibi et leticie peccatorum stolidissime. Nunquid non audis. nonne paucos et bonum sapienter. Nonne docent stultum delicie non legi. quod melius est ire ad domum luctus quam ad domum iuium. Et rursus. Risum reputam errorem. et gaudium dicitur. cur frustra decipis. Sed ex aduerso consolatur et consolatur audio. delectare in dño. et dabit tibi petitiones cordis tui Totus denique psalmoz decursus iurat ad exultatores. gaudium et laudem nedum homines sed generaliter omnes creaturas. Hinc de hominibus in spali. Beatus homo qui scit iubilatores. Quid autem est iubilus nisi gaudium cordis in se. quod nec retine riprimum nec fors exprimit. Hilaris ad extremum daturus diligit deus. Onerosus res dño suo seruus tristis. Delectat alacris hilaritas obsequentis. Qualis honor dñi si seruus speret horreat cum tortore. ut delusore. ut irrisorem et tyrannum. Crudeliter hanc (o anima christiana) iam scpsimus absolutam ex applica distinctione d tristitia et leticia secundum deum. et secundum seculum. secundum veterem et nouum hominem. Letet finis et inretio leticie tue nomen imponet si timorata. Letet inquit propheta ad dñm cor meum. que fine ut timeat nomen tuum. Si cum modestia Gaudere in dño speret. Sequitur Modestia via nota sit omnibus hominibus. Si suavis in spiritu sancto. Si grata. si seria. si modesta. si subtristis in veteri homine. si verecunda coram dño. si vilis sibi speret in misericordia dei. si lacrimosa cum decore. si querulosa cum pace. exultabit da cum timore. Comonitio denique sapientis Qui diligitis dñm timete illum. Ecce timore Deinde de misericordia et leticia simul in oblectatione. in omnes lactatores. vobis veniet misericordia. Recte quod ad marie canticum. et misericordia eius a progenie in progenies timetibus eum. Unus propter generale in omnes beneficium. Magnificat anima mea dñm. Ininitium quoddam tangens modum expositionis moralis seu tropologie lamentationum Hieremie. Quod sedet deiecta et ciecta ciuitas anime mee prius plena populo virtutum omnium. nunc sola et solitaria facta locus spinarum. et veprium peccatorum. Facta est ipsa pus dñe gētium pro subiecto passionum omnium. nunc velut miris vidua. non habens viri dei sui prectorem. aduersus tyrannidem demonioz. Ipsa dudum princeps pro

Tractatus septimus

uinciaz q̄ sūt sensus sui iure subditi suo p̄n-
cipatui. facta ē eis sub tributo durissime fui-
tutis. in luto luxurie. paleis supbie. lateribz
auaricie. fornace ferrea tori⁹ misericordie Beth.
¶ Plorans plorauit assidue i afflictōnis no-
cte. ⁊ lachryme eius voluunt i marillis ei⁹ ex-
terius. Nō ē q̄ p̄solet eā ex omnibus charis
ei⁹. angelis ⁊ sanctis charis ei⁹. et oēs amici
eius spreuerūt eā. qz vident a sp̄so sp̄retaz. ⁊
facti sunt eius inimici. zelāres aduersus mi-
serā ⁊ reā. p̄ honore dñi quē offendit. ¶ Sy-
mel. Digravit iudas / deserēs aīam meaz
ne p̄fiterer. ⁊ hoc p̄pter afflictionē culpe toti-
ens repetite. ⁊ multitudinē seruicū ⁊ verecū-
de quā hz toties iterata. nec valitura p̄p̄ cō-
tinuū recidiuū p̄fessio. ¶ Deleth Cie / yon.
q̄ sunt itinera quibus anima scandit ad spe-
culationē diuinoz. lugent / dū materiā dant
lugendi. eo q̄ nō sit bonus ⁊ altus cogitat⁹.
qui veniat ad solennitatē gaudētis affectus
Dēs porte eius. sensus videlicet exteriores.
sunt destructe. uersis secāriū securibz. Sa-
cerdotes eius / vires supioris rōnis. gemen-
tes p̄ voce exultatōnis ⁊ p̄fessionis. Virgi-
nales olim affectiones sue sunt squalide. tur-
pes ⁊ fede. Quid plura? et ipsa tora ē oppres-
sa amaritudine vicioz. p̄ suauitate sanctorū
benevolentū vnguentozum.

Sequitur tractatus

septimus principalis p̄saicus. de mente cor-
dis ⁊ cognitiōe dei sup illo sermo versu. ¶ Fe-
cit potentiā in brachio suo. p̄ notulas centū
quinquaginta.

Notula prima

R Ecce potentiā in brachio suo.
disp̄sit supbos mēte cordis sui
f Considerem⁹ attēta mente cor-
dis nostri / nos q̄ tora anīa ma-
gnificare dñm. q̄ deū tora mē-
te ⁊ corde p̄fecto diligere precipimur Audia-
mus q̄d i hoc cāntici tono / notauerit inuēcu-
la tympanistrīa. cui⁹ mens humil⁹ cōreplata
ē multa sapiēter. Disp̄sit inq̄t supbos. Hoc
sufficere videri poterat ad p̄fusiōez supboz.
ad collaudationē humiliū. ad potentiā diui-
nā in suo brachio p̄mendandā. etiā si nō ad-
ditū eēt / mente cordis sui. S; firmissime te-
neamus. nihil i hoc tractatu cānticoz supflu-
um / sicut nihil eēt diminutū. qz nimiz sp̄sā-
cto dictate sapienter editū ē. cui⁹ p̄fecta sunt

opa. cui⁹ in eloquijs nec vnū iota nec vnus
perit aper. ¶ Inrelligēdū tñ ē i p̄mis (ne no-
strā fallat inuestigationē noīm / vel equoca-
tio vel ignorātia) q̄d vocet mens cordis Lu-
cidius hoc cognito / patebit integer ⁊ multi-
plex hui⁹ p̄ricule sensus. ¶ Mens ⁊ si pro vi-
memoratiua q̄nqz sumit. vt cū dicim⁹. mēs
meminit hui⁹. nihilomin⁹ ad p̄sens coarra-
bit acceptio ad illud q̄d eminet. ⁊ est p̄cipuū
in creatura rōnali vel intellectuali. Unde et
mēs ab iminēdo dicta ē. vel a meliore. vel a
mensura. qm̄ ⁊ illud q̄d eminet / ⁊ simplicissi-
mū ē in vnaquaqz re / mensura alioz i tali re
p̄sistentiū est. Uolum⁹ autē i p̄mis incedere
grossa ⁊ palpabili fide / plus q̄; phica ⁊ sub-
tili determinatōe. quē ad modū p̄ simplicibz
⁊ idiotis (fidelibus tñ) audir hoc opusculū.
Cui⁹ titulus eēt p̄t de mēte cordis. seu d̄ tri-
clinio cordis. in q̄ p̄sident tanqz architrclin⁹
sp̄s rōnalis fm̄ tres māsiōnes seu cenacu-
la vel tabernacula cordis sui. Cōstituiamus
idcirco q̄d p̄ nomē mentis volum⁹ intelli-
gi. Nec obstrepet aut d̄dicat q̄ sp̄ia p̄tentiosus
acceptōi. nā noīa sūt ad placitū. Cū p̄te-
p̄cessus apire poterit p̄gruā impositōis rati-
onē. Dū autē q̄rit de re / stultū est (dicit Dio-
nysius) p̄cedere de noīe. Mens ē portio vel
potētia creatura rōnal / q̄ facta ē capax dei. ⁊
ei⁹ p̄ticipes eēt p̄t. Cōsonat hec descriptio phis-
cis ⁊ theologis traditōibz. S; h; plimas
q̄stiones. q̄ vir etiā ab ipsis l̄ratis p̄nt termi-
nari. vt de q̄dditate potētiarū aie rōnalis. d̄
ipsarū diuersitate ⁊ idēritate eaz cēntia. De
numerositate ⁊ officijs. ⁊ h̄mōi ceter⁹ ¶ Pla-
ceat igit rudior manifestatio ⁊ dicat. q̄ rōna-
lis vel intellectualis creatura / noīat vti men-
te sua imo seipsa tanqz mentalitū existens /
dū tora conuertit ad solū deū tanqz ad obie-
ctū suū. vnū. p̄mū. supremū. optimū. eternū
p̄cipuū ⁊ summū. ¶ Teneat interim ista de-
scriptio seu q̄d noīs mentis. Et p̄inde metha-
phisicales cessent inq̄sitiōnes quales notate
sunt de q̄dditate reali mētis. de mō quo pōt
clare ⁊ nude p̄cipe solū deū vel ferri i eū. Rñ /
deat etiā quis idiota fidel⁹ interrogatus / q̄ q̄
lis ⁊ quāta est mēs tua? Rñ deat inquā. mēs
est aīa mea / dū ipsa p̄uertit ad deū solū. tora
⁊ sola ad solū ⁊ vnū. Sic sonat initiū vulga-
ti auroz etiā pueris inculcatū. Si deus ē
anim⁹ vt nobis carmina dicūt. Dic tibi p̄ci-
pue sit pura mēte colend⁹. Ecce q̄ ment⁹ of-
ficiū ē p̄cipue colere deū. ¶ Quo stabilitio cō-
festim elicere phas habem⁹ rōnes aliqz. cur